

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra ... 200 K
Ennél hosszabb időre előfizetést el nem fogadhatunk.

POLITIKAI NAPILAP

Feladó szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR**
Irodalmi és nyomdai részvénycsoporthoz

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgőnycim: Független Ujság Debreczen

Az ellenzék nélkül tárgyalta a tőzeg ügyet

Budapest, december 20. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága szerdán délután gróf Ráday Gedeon elnöklétével ülést tartott, amelyen a nemzetgyűlés korábbi határozatából kifolyólag vizsgálat tárgyává tették a Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő interpellációjában kifogásolt tőzeg szerződést. A bizottsági tárgyaláson a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Kállay Tibor pénzügyminiszter és nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter voltak jelen. Neubauer Ferenc előadta annak előzményeit is ismertette azokat az ajánlatokat is, amelyek a szerződő Alpenländische Torfindustrie ajánlatán kívül a kormányhoz beérkeztek.

Az előadó ismertetése után Rassay Károly, Payer Károly, Várnai Dániel, Vanczák János kérték, hogy a bizottság tárgyalását legalább néhány nappal halasszák el, mert ők az ügyre vonatkozó összes iratokat át akarják tanulmányozni.

Ezzel az indítvánnyal szemben Gömbös Gyula, gróf Hoyos Miksa, báró Prónay György, Hegyeshalmi Lajos és Bíró Pál azt hangoztatták, hogy az ügynek további halasztása nem kívánatos és a kormányra sérlemes. Minthogy az ügy teljes tisztázását mindannyian kívánják, annak lehetősége már most megvan és mivel az előadó ismertetése után a bizottság megismerhette az ügyre vonatkozó összes bizonyítékokat és aktákat, tehát a szerződést a részletekig menő vizsgálat tárgyává tehetik. Kérték tehát a tárgyalás azonnali megkezdését és pedig olyan módon, hogy Rupert beadványát és a szerződést magát is ismertessék. A bizottság többsége ezt az indítványt elfogadta, mire a bizottság ellenzéki tagjai a termet elhagyták.

A bizottság határozatképes lévén, folytatta tárgyalásait. Rupert beadványának ismertetése, továbbá a szerződés és több részletkérdés pontos megvilágítása után a bizottság megállapította, hogy a kormány a kérdéses szerződés megkötésénél az állam érdekeit tartotta szem előtt annyival is inkább, mert az összes ajánlattevők közül a szerződő ajánlata volt az ország érdekei szempontjából a legelőnyösebb. A bizottság viszont sautastította a jelen nem lévő Rupert Rezső beadványát és ama vádját, amellyel a bizottságot pártbizottságnak deklarálta és ebben az ügyben nem ismerte el döntésre illetékes faktornak.

Az ellenzék nélkül tárgyalta a tőzeg ügyet. A bizottság többsége ezt az indítványt elfogadta, mire a bizottság ellenzéki tagjai a termet elhagyták.

Ismét a baloldal választotta az új lengyel elnököt

Varsó, december 20. Ma délután folyt le a lengyel köztársaság elnökének megválasztása. Az első szavazás alkalmával, amely körülbelül egy órákor ért véget, a baloldali jelöltjét, Wojciechowski tanítót választották meg. Wojciechowski régebben belügyminiszter volt és 30 évvel ezelőtt a nagyszocialista párt alakításában vett részt. Az 1905. évi forradalomban

Wojciechowski nem értett egyet a lengyel szocialista párt radikális irányával és kilépett a pártból. Ezután szövetkezetek szervezésével foglalkozott és ezen a téren egész Lengyelország területén nagy eredményeket ért el. Az utóbbi időben az új elnök a lengyel néppárthoz (Piast) közeledett, amely őt jelölte az elnökségre.

Haller a tőzsde ellen

Budapest, december 20. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegy óra után néhány perccel nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

Az indennitási javaslat első szónoka:

Haller István, aki beszéde elején Rupert Rezső bbszédével polemizálva fejtegeti az ortodox kereszténység, vagyis a katolicizmus érdemelt a mult ban.

Először a hitelszervezetek kérdésével foglalkozom. Azt várom a keresztény kormányzattól, hogy ebben a kérdésben érvényesíteni próbálja a keresztény irányzatot.

A másik faktor, amelyről szólnom kell, a tőzsde. A keresztény közlemény természetesen animoztással viseltetik a tőzsde iránt, ezt nem is lehet csodálni, mert hiszen Magyarországon egy társadalmi réteg arra törekedett, hogy a tőzsdét saját magának tartsa fenn és iparkodott azt a hitet elterjeszteni, hogy a tőzsdére menni nem őrül dolog. Sikertült is ezt az elzárkózást megteremtienie, hiszen a legtöbb felvett negyvenkét tőzsdetag közül csupán kettő volt keresztény. Nem tudom, milyen a helyzet most, de nem hiszem, hogy nagyobb változás történt.

A tőzsde a gazdasági életnek fontos tényezője és mint ilyen, igen hasznos munkát is fejtethet ki, ezt azonban csak úgy tehetné, ha teljes szolidaritás uralkodnék ott, ha családok nem történhetnének, a közönség becsalogatása és cserbenhagyása nem következne be, ha nem folya ott olyan játékok, amelyek célja a közönség megszarolása.

A tőzsde megrendszabályozása terén is kötelességet ró a kormányra a keresztény program. Tény, hogy csodálatos módon ugylátszik, mintha Csonka-Magyarországon nagy ipari fellendülés volna, legalább is ezt bizonyítja, hogy a tőzsdére legutóbb hatvanöt új részvényt vezettek be, ugy hogy ma a pesti tőzsdén több részvényt jegyeznek, mint a berlini.

Ezután szóva teszi, hogy a tőzsdei tranzakciók alkalmával a szindikátusi részvényekkel a jóhiszemű közönség rovására visszaéléseket követnek el. Konstatálni kell, — ugy mond, — hogy a tőzsdén olyan játékok folyik, amely sem az ország sem pedig a részvényesek érdekét nem szolgálja. Szabad-e megtörténni, hogy az értékpapírok nagy része kevesebbet ér a tőzsdén ma, mint a korona áresése szerint megokolt volna.

Amit e téren tapasztalunk, az kalózkodás, az csalás, az visszaélés, a melyet tovább nem lehet tűrni, mert a kormánynak kötelessége, hogy a közzgazdasági életben biztonságot teremtsen.

A kormány kötelessége, hogy a bizományosokat és a bankokat utasítsa arra, hogy a felekkel a megvett rész-

vények sorozatát és számát is közöljék, mert akkor lehetetlen lesz, hogy a vett részvényeket a részvénytuladonosok tudta nélkül a piacra vigyék és a kontremint támogassák velük. Rátér ezután a vámpolitika kérdésére. A javaslatot nem fogadja el.

Giesswein Sándor

a kormány szociálpolitikája ellen emel igen alapos kifogásokat. A szociálalás reformok megkezdését el nem lehet beszélni a lakásügy mai rendezetlensége mellett.

Az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti és így Giesswein Sándor az újból való megnyitás után folytatja beszédét.

Giesswein Sándor az alkoholizmus veszedelmére hívja fel a kormány figyelmét. Határozati javaslatot nyújt be. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a szeszkimérés vasárnapi tilalmára mindenképp terjeszzen be törvényjavaslatot.

A népiszkolák kérdésében nem szabad takarékosagra hivatkozni. A zsidók kérdést szoros összefüggésben levőnek tartja az iskolaiüggyel, mert a zsidók csak ott tudnak térni hódítani, ahol kevés az irni, olvasni tudó elem.

A pacifizmus

A pacifizmus kérdésével foglalkozva zalos ellenmondások közben kijelenti, hogy a pacifisták fogják megszüntetni az igazságtalan békeszerződés.

Aki a pacifizmus eszméit terjeszti, tulajdonképpen a bolszevizmus ellen védekezik. A pacifisták az igazságot követelik. Követelnek egy nemzetek feletti álló ítélőszéket, amely megakadályozza, hogy az európai nemzetek egymással egyenetlenkedjenek, háborúskodjanak. A pacifizmus hiszen eltelésben a haza védelmével s a katonai kötelezettség teljesítésével.

Diplomáciánkat meg kell reformálni, mert ma is ott tart, ahol XIV. Lajosé. A diplomáciának demokratikus szervezetet kell adni. A diplomáciának érintkezésbe kell lépnie saját népével. Végül a rokkantügy rendezését és a katolikus autonómia megalkotását ajánlja a kormány figyelmébe. Az indennitást nem szavazza meg és nem fogja a költségvetést sem megszavazni mindaddig, amíg a kormány nem jön az általános titkos szavazati joggal.

Hermann Miksa Szeder Ferenc beszédével polemizál. Az indennitást elfogadja.

Karafiáth Lajos

Ha a néptömegek szociális helyzetén segíteni akarnak, annak első feltétele az, ha lehetővé teszik számukra hogy az ő érdekeiket szolgáló szociálpolitikai intézményekben maguk vehessenek részt, mert csak így van

A szovjet Kelet felé koncentrálja erejét

Bécs, december 20. Helsingforsból jelentik: A szovjet kormány elhatározta, hogy utabb, negyedik keleti értekezletet hív össze vagy Moszkvába,

vagy Taskendbe, miután, tekintettel a nemzetközi helyzetre, nem marad számára más hátra, minthogy egyelőre Kelet felé koncentrálja erejét.

Románia nemzeti kisebbségei ellen

Arad, december 20. Tudvalevő, hogy Bukarestben ugynevezett alkotmánytervező bíróság foglalkozik az új román alkotmány megszüvezezésével. Mint a román lapok jelentik, a bizottság legutolsó ülésén nagy vihar támadt a kisebbségi probléma körül. Az új alkotmánytervezet mindennütt csak „román”-ról beszél. Ennek a kifejezésnek az értelmezésétől függene azután, hogy a közigazgatási hatóságok csak fajrománokra terjesztik-e ki az új alkotmányban foglalt jogokat, vagy pedig minden román állampolgárra. Az új román alkotmány tehát könnyen jelenthet nagy veszedelmet a Romániában élő nemzeti kisebbségek számára.

Az alkotmánytervező bizottság legutolsó ülésén felszólaltak a javaslat ellen Kiss Béla magyar és Róth Jean Ottó szász szenátorok is. Kiss Béla a felszólalásában rámutatott azokra a súlyos következményekre, amelyekkel az új alkotmány esetleges önkényes értelmezése járhat, tiltakozott az ellen, hogy az abban foglalt jogokat a nemzetiségek ne élvezhessék. Indítványozta, hogy a román szó helyett mindenütt a román állampolgár szót

alkalmazzák. Róth J. Ottó szenátor, szintén éles hangon támadta az alkotmánytervezet jelenlegi szövegezését. A Kiss Béla említett kisebbségi hátrányok fennállanak a maguk teljes egészében a szászokra vonatkozóan is. Csatlakozik Kiss Béla indítványához.

Most Bratiaru miniszterelnök emelkedett szólásra: Kijelentette, hogy egyszerre kíván válaszolni mindkét kisebbségi képviselő módosító indítványára. Szerinte az alkotmánytervezet szövegéhez alkalmazkodni kell mindaddig, amíg a kisebbségek részéről olyan garanciát nem kap, amelyek jogosulttá teszik a tervezet szövegének megváltoztatását. Az állam biztonsága minden principium felett áll. Ezért kötelessége, hogy minden kisebbségi követeléssel szemben óvatossággal járjon el. A javaslatot ezért eredeti szövegezésében kéir elfogadni. A bizottság Kiss Béla és Róth J. Ottó indítványát elvetette és a szakaszt eredeti szövegében fogadták el.

biztosítva az, hogy ezek az intézmények nem térnek el azoktól a céloktól, amelyek elérésére alkottattak. A munkásbiztosítás új alapra való helyezéséről szóló javaslat nem felel meg a várakozásnak. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány állítsa vissza a munkásbiztosító pénztár autonómiáját. A népegészségügyi viszonyok leromlása döbbenetes számokat mutat, amire felhívja a kormány figyelmét. Sürgeti a szakszervezetek szabadságát, majd rátér az egyesülési és gyülekezési jog törén uralkodó állapotokra. Hogy ezen a téren milyenek a viszonyok, több, szerinte önkényes rendőri végzést olvas fel. Ezután a rendtörvényt kritizálja és kijelenti, hogy az abban foglalt intézkedések szükségese a háború alatt, de a háború után négy évvel a kivételes intézkedések életben tartása nem egyéb, mint azok állandósítása. Az indemnitást nem fogadják el.

Csik József a keresztény földmunkások szervezkedési szabadság ügyében interpellál. Rakovszky Iván belügyminiszter választást a Ház és Csik József tudomásul veszi.

Hébelt Ede személyes kérdésben szólal fel. A belügyminiszter arra a kijelentésére vonatkoztatja szavait, mely szerint nem tartja szükségesnek, hogy az ő interpellációjára válaszként, amelyet az internálótáborokban uralkodó állapotok tárgyában hozza intézett. Mint jogász jogosan habozdik fel azon, hogy a kormány nem üldöz egyes bűncselekményeket. A többség hiába fejezi a kormány eljárását, ez nem mentesíti a kormányt, valamint a többséget sem, mely így bünpalástólást követ el.

Elnök Hébeltet ezért a kifejezésért rendreutasítja.

Hébelt Ede: Semmiféle kormányának nincs joga ahhoz, hogy egyes bűncselekményeket ne üldözzön és ha ez a kormány ezt elmulasztja, maga is bűncselekményt követ el.

Elnök Hébeltet ismét rendreutasítja és figyelmezteti, hogy maradjon meg a személyes kérdésnél, mert, ha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Hébelt erre eláll a szótól. Rassay Károly röviden szóvá teszi a belügyminiszternek azt a kijelentését, hogy nem tartja szükségesnek, hogy válaszként Hébelt interpellációjára. Ez szerinte beleütközik a minisztereknek abba a kötelességébe, mely szerint az interpellációra válaszolni tartozik.

Rakovszky Iván belügyminiszter kijelenti, hogy nem úgy értette a kijelentését, mintha az interpellációra nem akarna válaszolni, hanem fenntartja magának a Hébelt interpellációjára való válaszadás jogát arra az időre, mikor az a képviselőkkel álló bizottság, mely a fogolytábor megtekintésére indul, be fog számolni tapasztalatairól.

Elnök ezután az ülést fél 9 órakor bezárta.

Legszébb kalapok
FRANK EDENEL.

Feltűnést

kelt az a három ajándéktárgy, amit a Hegedüs Áruház nyújt vásárló közönségének

Jó ruhaszövet métere . . . 675 K
1a angol schifon . . . 490 «
Cosmanosi karton . . . 490 «

Ezen kívül Angol köpeny velour, női kosztüm kelme, — férfi öltönytövegek és fehérnemű cikkeim árait is karácsonyra leszállítottam.
Hegedüs Áruház
Debreczen, Piac-u. 49.
(Főpostával szemben.)

A semlegesek állapítják meg Németország jóvátételi képességeit Amerika nem engedi kényszerrendszabályok alkalmazását

Páris, december 20. (Wolff.) A Newyork Herald washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok és Franciaország között nem hivatalos tárgyalások vannak folyamatban a jóvátételi kérdésben. Az Egyesült Államok reméli, hogy megnyerhetik Franciaországot hozzájárulását olyan pénzügyi bizottság megalakításához a versaillesi szerződés által nem kötött államok részvételével, amely bizottság azután megállapítaná Németország jóvátételi képességeit. A Német-

országnak nyújtandó költségen kérdésében mindössze ennyi a tény.

A lap kijelenti, hogy a francia-amerikai tárgyalások részletei még nem közölhetők. Az Egyesült Államok azonban kijelentik, hogy hagyományos okokból nem engedhetik meg a fizetések kiterjesztésére kényszerrendszabályok alkalmazását. A lap valószínűnek tartja, hogy a tárgyalásról hivatalos jelentéseket a küszöbön álló párisi értekezlet után fognak közzétenni.

A szocialisták a rendtörvény visszavonása ellenében hagyják abba az indemnitási vitát

Budapest, december 20. Scitovszky Béla, a Ház elnöke ma délelőtt felkereste az ellenzék vezetőit, akikkel hosszasan értekezett. Arról igyekezett őket rábírni, hogy álljanak el az indemnitási vita folytatásától és azt a lehetőség szerint péntekig, december 22-ig fejezzék be, hogy így az ex-lex állapotát elkerüljék.

Scitovszky először a szociáldemokraták vezetőivel tanácskozott. Propper Sándor kijelentette, hogy a szociáldemokraták parlamenti frakciója végrehajtott bizottságának az állásfoglalása előtt semmi néven nevezendő választ nem adhatnak.

Az elnök ezután Hegyemegi Kiss Pált kereste fel, majd a keresztény ellenzék vezetőivel tárgyalt.

A keresztény ellenzék vezetői minden habozás nélkül kijelentették, hogy a vita abbahagyására nem vállalkoznak. Ekkor Scitovszky megkérdezte őket, hogy lesz-e kifogásuk az ellen, hogy a Ház a karácsonyi és ujévi ünnep között ne tartson ülést. A párt vezetői kijelentették, hogy ez ellen semmi ellenvetésük nincs. Közben

mígérkeztek a szociáldemokrata vezetőség tagjai, akik rögtönzött ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy egy feltétel mellett lemondanak az indemnitási vitában való részvételről, ez a feltétel pedig az, hogy a kormány vonja vissza a rendtörvényjavaslatot. A Ház elnöke a szocialisták eme kívánságát tudomásul vette és közölte, hogy a választ a lehetőség szerint még a délelőtti folyamán megadja.

Az ülés vége felé Scitovszky közölte az ellenzék megbízottjával, Hegyemegi Kiss Pállal, hogy a kormány a javasolt megoldásba nem megy bele és most már csak arra kérte, hogy a parlament szünete tekintetében juszanak megállapodásra, nehogy az elnöki előterjesztés körül vita támadjon. Közölte, hogy a kormányelnök szándéka az, hogy a Ház január 8-ig ne tartson ülést. Az ellenzék tagjai ezt tudomásul vették és megállapodtak abban, hogy december 22. és január 8. között a Ház nem tanácskozik, addig pedig a szociáldemokrata és a többi ellenzéki képviselők résztvesznek az indemnitási vitában.

A nyugatmagyarországi határkiigazítás

Budapest, december 20. Az osztrák magyar határmegállapító bizottság magyar delegációjának vezetősége 1923 január 10-én fogja Magyarországot számára átvenni a népszövetség folyó évi szeptember 27-iki határozata folytán Magyarországnak ítélt hét vasmegyei községet. Nevezetesen Nagymardát, Kismardát, Alsócsatárt, Felsőcsatárt, Magyarkeresztést, Horvátlövőt és Pornósnádot egész területükben. Ugyanezen a napon fog Magyarország számára átvenni a békeszerződés által Ausztriának ítélt nyugatmagyarországi területek összesen 64384 kat. holdat és 55400 lakost szerzett vissza.

vő és Sopron melletti Breinberg bányarészt képező tárnaaknákát a határmegállapító bizottság szintén Magyarországnak ítélte, azonban ezt a határozatot a nagykövetek tanácsának utasítása alapján később megmáskította. Magyarországot az ügyet res iudicatumnak tekintve, felelősséggel tette a népszövetséghez.

Magyarország nyeresége Ausztriával szemben a határmegállapítás folytán 21363,5 kat. hold és 5854 lakos, míg vesztesége 1807,5 kat. hold és 470 lakos. Hozzászámítva a népszavazás eredményét, Magyarország a békeszerződés által Ausztriának ítélt nyugatmagyarországi területek összesen 64384 kat. holdat és 55400 lakost szerzett vissza.

Friss élesztő
viszoateladókknak
kilónként 400 korona.
Gyémánt Géza és társánál
Piac-utca 58. sz.
Telefon: 13 07.

Linoleum 200 cm. széles, békebeil minőségű, vastag, 50 legújabb mintában érkezett, szőnyeg, függöny és takarók legolcsóbb gyári árakban.
HAAS LIPÓT Linoleum Áruház Debreczen,
Perencz József-ut 53. :: :: Megyeháza mellett.

Mayer divatáruház
Piac-u. 18. sz. (Tiszta-palota) megnyílt.
Karácsonyi és ujévi ajándéku
a legdivatosabb kötött kabátok szveterek, keztyűk, a legfinomabb selyem-, flór- és fátjol harisnyák minden elképzelhető színben és minőségben a :: :: legjutányosabb áron kaphatók. :: ::

A bukaresti kereskedelmi akadémiá rektora a numerus clausus ellen

Budapest, dec. 20. A bukaresti kereskedelmi akadémiát a rektor bezárta mindaddig, amíg a román diákok vissza nem vonják memorandumukat, amelyben a numerus clausus követelik és ünnepelesen nem kötelezik magukat arra, hogy zsidó társaikat beengedjék az előadásra.

Mi a közszükségleti és mi a luxuscikk?

Budapest, december 20. A kereskedelmi miniszter néhány héttel ezelőtt leiratot intézett a kereskedelmi kamarához, amelyben azt az óhaját fejezte ki, hogy a kereskedők a kirakatokban elhelyezett luxuscikknek árjelzéssel való ellátását lehetőleg megelőzzék. Ebben a leiratban a miniszter hangsúlyozza, hogy a közszükségleti cikkek kötelező árjelzéséről szóló rendelet változatlanul fennáll és a kamara figyelmeztesse a kereskedőket, hogy annak rendelkezéseit szigorúan be kell tartani.

Ezt a két irányú megbízást a kamara mindezeideig nem tudta teljesíteni. A közszükségleti cikkek fogalmát ugyanis semmiféle jogszabály meg nem állapítja és azokat soha sehol hitelesen fel nem sorolják. Ehez járul, hogy az árviszsgáló hatóságokban megvan a hajlandóság arra, hogy csaknem kivétel nélkül minden árucikket közszükségleti cikknek tekintsenek. A kamara most felterjesztésben kérte a minisztert, hogy tegyék közzé a közszükségleti cikkek listáját, amelyeknek árjegyzése a kirakatokban kötelező.

A „partájok” tönkretessék a bécsi Hofburgot

A „Debreczeni Független Újság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, december 20. Két év előtt az osztrák köztársasági kormány a császári Hofburgot saját kezelésbe vette át és a nagy termékből koncert- és tánctermeket csinált, a kisebb helyiségeket pedig bérbeadta irodák és lakások számára. Két év óta a legkülönbözőbb vállalatok tanyáznak a bécsi Hofburgban. Ezen két év alatt azonban a „partájok” nem viselkedtek vajmi rendezesen. Ez kitűnik abból, hogy a Hofburg kezelése most egy csomó lakót és irodát ki akar tenni. Ezek ugyanis a legpéldátlanabb vandálmussal pusztították el a csodaszép berendezéseket.

Ferenc József lányának, Mária Valériának lakosztályában két év előtt az olasz katonai misszió és egy varromhely nyert elhelyezést. Néhány hónap előtt úgy a misszió, mint a varroda eltávozott a Hofburgból és ekkor az ellenőrző közegek reitenezt állapotban találták meg a szobákat. A nagyértékű és pótolhatatlan festett selyempapéták olyan állapotban voltak, hogy egészen el kellett ezeket távolítani a falakról. Rongyokban lógtak le. Az ugyancsak császári birtokból származó remek íróasztalok és egyéb butorok teljesen össze voltak verve.

A Hofburg kezelése erre revíziót tartott a többi bérbeadott helyiségekben is és mindenütt hasonló állapotokat tapasztalt. Vigyázatlanság folytán több helyütt már tűz is támadt és egész szobák pótolhatatlan berendezéseit elpusztította. Így megy veszendőbe lassanként a Habsburgok kincse...

Karácsonyi ajándékait
legolcsóbban szeresheti be az Arany-Bika Divatházban.
Eladásra kerülnek nagymennyiségű szövet, flanel és karton maradékok mélyen leszállított áruk mellett. Selymek, bársonyok, velour- és ruhaszövetek, vásznak, zefírek, fehérneműk, kötött-áru és pipere cikkek nagyválasztékban.
TELEFON 7-05.

Adakozzunk a rendőralapra

Kaptuk az alábbi levelet:

Tek. Szerkesztőség!

B. lapiuk minden évben, a szeretet magasztos ünnepe előtt egy közteszettel találkozó humánus célra gyűjtést szokott eszközölni, melynek tudatában felhívom a tek. szerkesztőség figyelmét (a jelenleg igen aktuális humánus célra való gyűjtési propaganda eszközlése végett.) A fíradóságot nem ismerő, a szolgálatát az időjárás minden viszontagságaiban híven teljesítő rendőri testület pénz- és természetbeni adományok keretében, karácsonyra vagy újévre gyűjtést kellene indítani, melynek címe „Rendőrnapi” legyen, jellege pedig a polgárság jutalma az élet- és vagyonbiztonság kötelességeljesítő öreinek, kiknek teljesítményét a debreczeni iparos, kereskedő és egyéb polgári társadalomhoz tartozó lakosság, — tehetsége szerint — jutalmazza a szeretet szent és magasztos ünnepén. Hiszem, hogy a debreczeni polgárság minden számottevő tényezője kivétel nélkül kötelességének fogja tartani e nemes célhoz legmegtöbb módon hozzájárulni és tekintettel az idő rövidségére — a leggyorsabban. —

Magam részéről megkezdtem a gyűjtést 1000 koronával.

Hazafias üdvözléssel

Hermann Jenő,

a Forgalmi Illatszertár tulajdonosa.

E levelet közreadva, sajnálattal állapítjuk meg, hogy sem ez igazán nemes cél, sem más humánus és jótékony cél javára nincs módunkban akciót indítani. Bármely jótékony cél érdekében indítandó akció, ma igen erős propagandát kíván meg, hiszen a jótékonykodó társadalom ugyszólván kimerült már, annyira igénybeveszik minden oldalról. Erős propagandával lehetne talán még eredményt elérni, azonban a széleskörű propagandát kizárja először lapunk korlátozott terjedelme, másodsor pedig az idő rövidsége, hiszen már csak pár nap választ el a karácsonyi ünnepektől. Felhívjuk azonban olvasóink figyelmét a nemes célra, amelyre adományokat készséggel elfogadunk és közvetítünk. Bizunk benne, hogy a nemes cél számos megértőre és számos adakozóra talál. (Adományokat a rendőrségi alapra átvész és hírlapilag nyugtázza a Debreczeni Független Újság kiadóhivatala Piac-utca 49. szám alatt.)

A devizabázis hivatalos árfolyam lapja

Valuták:

Table with columns: Valuta, Vétel, Eladás. Includes Napoleon, Angol font, Dollár, Francia frank, Márka, Lira, Osztrák korona, Lei, Szokol, Svájci frank, Dinar, Lengyel márka, Hollandi forint.

Devizák:

Table with columns: Deviza, Vétel, Eladás. Includes London, Newyork, Páris, Olaszország, Berlin, Milano, Varsó, Bécs, Bukarest, Svájc, Varsó, Prága, Zágráb, Zürich, Amsterdam.

Advertisement for Herman és Friedman, featuring 'fehérneműek' and contact information: Piac-utca 10. szám, Bikaival szemben.

— Díló kllója 180, tojás darabja 42 korona Schwartz E. fűszerüzletében, Bethlen-utca 27.

„A Nép” cikkirójának rágalmazási pöre

Budapest, december 20. Német László fővárosi római katolikus hitoktató ez év január 3-án a fővárosi tanügyi választásokat megelőzően cikket írt A Nép-ben „A keresztény gondolat vergődése a fővárosi iskolákban” címmel. A cikkben a választások előkészületeivel és a jelöltek személyével foglalkozott a hitoktató és megtámadta Hollósy Bélát, a váci utcai leánygimnázium igazgatóját, akiről a többek között a következőket írta:

Hollósy Béla, ez a rendjét és valóságát odahagyó aposztata, a kommun maradványaképen maradt a Váci utcai leánygimnázium nyakán. Páratlan botrányal végezte be a multesztendei tanévet. Ez a botrány a szülők feljelentése folytán eljutott a hercegprímás füléig is, aki az ügyet áttette a kultuszminiszterhez, hogy indítson vizsgálatot a botrányos ügyben és a serdülő leányok éjjeli mulatozásait és a szülői háztól való elmaradásait vizsgálja meg.

A cikk szerint ugyanis az igazgató az érettségizett leányokat elvitte az érettségi bankettre, ahonnan azok csak záróra után mentek haza. A főváros tanügyének szegénye, — írta a hitoktató — ha ilyen embert első helyen jelöltet az igazgatói állásra, megválasztása azonban a józan pedagógia izlésének olyan arculecapása lenne, hogy utána bátran bezárhat-

nák a Váci-utcai leánygimnázium kapuját és fölébe irhatnák: Tánccsalon. Pedagógiai játszóintézet, vagy amit akartok.

A cikk miatt a magyar királyi ügyészség hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt vádat emelt Német László ellen, akit a büntetőörvényeszközök ma vont felelősségre.

A sértett igazgató előadta, hogy mint minden esztendőben, a mult évben is tartottak a lányok érettségi bankettet és ezen szülei társaságban jelentek meg. A lányokat a záróra után szülei és a tanárok kísérték haza. Teljes valótlanúságot írt a cikk írója, aki nem akarhatott egyebet, mint hogy megakadályozza az ő végleges igazgatói megválasztását.

A királyi ügyész ellenezte a bejelentett tanuk kihallgatását, a vádlott elkésett a valódiság bizonyításával. A tárgyalás azzal végződött, hogy Német László nyilatkozatot adott, a melyben sajnálkozását fejezte ki és kijelentette, hogy az igazgató egyéni becsületét nem akarta megsérteni. Hollósy Béla igazgató a nyilatkozatot elfogadta, mire az ügyész a vádat visszavonta és a bíróság a tárgyalást berekesztette.

Advertisement for Feldheim és Weisz, located at Piac-utca 73. Városi hatóság.

— Ennek ellenére — mondotta Mészáros ur — ha lett volna, küldtek volna szemet. Most lekötötték kétezer vagon angol szemet és amint az Triest — Ausztrián át megérkezik, azonnal megkezdik az osztást. Ez pedig körülbelül január első felében fog megtörténni.

Megjegyeznünk kívánjuk, hogy ha Debreczennek 300 vagon szén jár körülbelül, ebből aligha fognak a tisztviselők többet eladni, mint 10—15 vagon, azt is csak olyanok, akik nem tudnak szénrel füteni, mivel nincsen módjukban szénkályhát beszerezni. Azért a néhány tisztviselőért tehát, akik kénytelenek eladni a szemet, hogy fát vehessenek az árából, nem szenvedhet meg Debreczen egész köztisztviselői társadalma. Azt pedig igazán nem kívánhatja Mészáros ur, hogy a köztisztviselők a szemet annyira adják el, amennyire ők kapják, mert hiszen azért az összegért csak 10, illetve 20 kilogram fát adnak.

Meg kell még jegyeznünk azt is, hogy hiteles információink szerint a nyiregyházi köztisztviselőknek december 19-én osztottak szemet.

Igy tehát a kapott értesülés szerint a debreczeni köztisztviselők is rövid időn belül megkapják a szénilletményüket, addig is türelemre és kitartásra kérjük a köztisztviselő osztályt, annál is inkább, mert alig néhány napról van szó.

A köztisztviselők szene

Kaptuk a következő levelet: Köztudomású dolog, hogy a „Budapesti Közlöny” 209. számában megjelent 2000. P. M. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében 1922. évi december 31-ig ki kellett volna osztani Debreczenben is a köztisztviselőknek járó szénilletményt.

Az összes járandóság Debreczen részére körülbelül 300 vagon, amelyből eddig 42 vagonnal osztottak ki. Miután mintegy másfél hónap óta nem érkezett Debreczenbe szén, érdeklődünk a szénkiosztás beszüntetésének oka iránt és a Köztisztviselők Beszerzési Csoportjának budapesti osztályánál Mészáros cégvezető ur azt a felvilágosítást adta, hogy azért nem tudnak Debreczennek szemet küldeni, mert a franciák a magyarok által lekötött szemet másnak adták el. Ezenkívül Mészáros ur kijelentette azt is, hogy a pénzügyminiszterium illetékes köreinek tudomására jutott, hogy Debreczenben a köztisztviselők a részükre kiutalt szemet magánosoknak, malmoknak, cégeknek adták el „természetesen drágábban” mint ők kapták, szóval „üzérkedtek vele”.

A pénzügyminiszteri biztosnak határozott utasítása az volt, hogy Debreczen épen ezért hátrébe szorították.

Advertisement for Horn és Erdélyi cég, featuring 'DECEMBER 24-ig' and 'Szónyegek, függönyök, ágycipők és porrókok leszállított árakon'.

Advertisement for DKASÉ SZILVESZTERI műsoros táncmulatsága. Arany Bika disztermében, este 8-tól reggelig. Fellépnek: Timár Ila, Halasy Mariska, Kovács Terus és Lili, Burger Erzsike, Timár / Mancsi, Szigeti, Unger, Markovics, Roikó, Hajnal legjobb számokkal. Jegyeldvétel: MÜLLER szállító-cégnél Piac-u. 72.

Tőzsdei magánforgalom

Zürichi zárlat: 0.22 ötnyolcad — Budapest, dec. 20.

Tegnap az utőtőzsdén és az esti magánforgalomban meggyengült az irányzat és az a szilárdság ma még erősödött is. Rendkívül élénk érdeklődés nyilvánult meg majdnem minden részvény iránt, de az eladók a nagyobb árfolyamokkal szemben is bizonytalanságot mutattak úgy, hogy tényleges kötések alig történtek s így az alábbi árfolyamok is inkább névlegesek. Rima 11400—500, Salgó 42500—3500—4000, Ált. Kőszén 140—120000, Izzó 46500—7000, Bánya és kohó 44—45000, Államvasut 33—34000 Georgia 62—64—65000 (25 kötés régi 124—128000), Urikányi 62—63000, Ganz Danub. 800—815000, Cukor 160—162000, Ganz vill. 14—100000, Beocsini 54—55000, Karton 14—13000.

Zürichi zárlat

Zürich, dec. 20. (Zárlat.) Berlin 7 és egynyolcad, Holland 21090, Newyork 529, London 2445, Páris 3950, Milani 2700, Prága 1575, Budapest 22 ötnyolcad, Zágráb 145, Bukarest 305, Varsó 3, Bécs 75, osztrák helyezett 76, Szófia 397.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdei forgalom az ünnepek előtti csend jegyében folyt le. Az árutulajdonosok a tegnapi magasabb árakat kérték, melyet azonban a kereslet nem volt hajlandó megfizetni és így kötés csak elvétve jött létre. A forgalom a legszűkebb keretek között mozgott, az alaphangulat tartott, sőt egyes cikkeknél élénk egyedül a tengerire nézve kissé szilárdabb.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 10600—700, egyéb 10500—600, 78 kilós tiszavideki 10700—800, egyéb 10600—700, rozs 7600—700, takarmány árpa 6700—800, sörárpa 7100—300, köles 8300—800, zab 6600—800, szemes tengeri 6300—400, repce 13—14000, korpá 4700—800.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 78 kilós januári szállításra, a vevő választása szerint ab Heves 11000, rozs 1 vagon ab Szabadszállás 7500, csöves tengeri 1 vagon ab Szigetvár 4800, morzsolt tengeri 1 vagon január közepére 1 vagon ab állomás 6700, 1 vagon prompt szállításra bud. paritás-sal 6500, 1 vagon prompt szállításra Nagyecséd 6050, korpá 1 vagon ab közraktár Budapest 4800, cirokmag 3 vagon ab Mezökövácsháza 4650, 2 vagon ab Battonya 4700.

HIREK

— Finálé. A személyem körül keletkezett hírlapi harcot a magam részéről ezennel befejezem, mert úgy értesültem, hogy ama bizonyos konferánsz ügyével az illetékes hatóság az ügyészség fog foglalkozni. Befejezésül csak ennyit: Sem a Debreczeni Független Újság, sem én nem vagyunk exponensei, képviselői a debreczeni zsidóknak, mert mi a közéletben nem ismerünk külön tömörült zsidóságot, még kevésbé mint osztályt. De ha keletkezett volna is, aminthogy nem keletkezett, egy ilyen nyílt, vagy csak érzelmi közösségben egybeforrott tömörülés, én a magam személyében soha és semmilyen körülmények között nem lettem volna exponensévé és nem vállaltam volna képviselőletét a sajtóban, mert ez ellenkezett volna soha nem titkolt gondolkodásommal. Akik tehát most büntöt akarnak minden áron látni, azok csak elégedjenek meg az én szürke személyemmel. Ami magát a vádat illeti, legjobb és legtisztább meggyőződésem szerint kimutattam e vád tarthatatlanságát. Nem polemizálok tehát tovább ebben az ügyben, de a Hajdúföld oláh megszállás alatti magatartása ügyében sem, mert hiszen ott is kimutattam, hogy amit írtam, amit állítottam, az igaz, megcáfolhatatlanul igaz. Ha pedig igaz, akkor a hozzáfűzött konkluzió is igaz és azon nem változtatna még az sem, ha a bíróság az eljárás folyamán engem el is ítélne, aminek épen az ellenkezőjét hiszem. A konferánsz véletlene tehát mindenre alkalmas lehet, alkalmas lehet esetleg egy tisztán becsületes munkájának élő ember elgáncsolására is, de arra — hiába lármazik a Hajdúföld — arra igazán nem alkalmas, hogy mellékvágányra terelje a Hajdúföld oláh megszállás alatti magatartásának kérdését. További polémiába pedig nem bocsátkozom. L. Loránt József.

— A késői színházlátogatók megrendszabályozása. A városi tanács figyelmébe a színház látogató közönségét, hogy a színházi előadásokat beszélgetéssel vagy más zajjal, az ülőhelyeknek az előadás megkezdése után való elfoglalásával zavarni tilos. Az előadászavarókat a rendőrhatalóság megbünteti, szükség esetén a nézőtérrel eltávolítja. Ha a színházi előadások zavarása a figyelmeztetés után is folytatódik, a m. kir. államrendőrség erélyes fellépéssel, esetleg előadás alatt a nézőtérre vezető ajtók bezárásával fogja megakadályozni azt, hogy a későn jövők a pontosan érkező színházlátogató közönséget műhelyzetében háborgassák. Debreczen, 1922 november 22. A városi tanács.

— Chanuka-ünnepély. Szépen sikerült Chanuka-ünnepélyt tartott a debreczeni statusquo izr. elemi fiu- és leányiskola f. hó 19-én. A szebbnél-szebb szavak és énekszámok között a műsor legkiemelkedőbb pontja Kiss Józsefnek, Major J. Gyula által megzenésített Chanuka dala volt, a mit az iskolai énekkar precíz készült-séggel adott elő. A jelenvolt nagyszámú szülők meleg elismeréssel adóztak Weinberger igazgatónak az énekszámok sikeres bemutatásáért és az ünnepély rendezéséért.

— A borbélyok és fodrászok dolgozhatnak december hó két utolsó vasárnapján. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a borbélyok és fodrászok (női fodrászok, manikűrösök és pedikűrösök) december 24-én és 31-én reggel 7 órától déli 12 óráig dolgozhatnak ott is, ahol a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet értelmében teljes munkaszünetet kell tartani. A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarával a rendeletet azzal a megjegyzéssel közölte, hogy „meg van győződve arról, hogy az érdekelt iparosok úgy a saját, mint alkalmazottaik pihenőjének biztosítása érdekében, karácsony első ünnepén üzleteiket egész napon át zárva tartják.”

— A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének szegényeket és szegény iskolás gyermekeket segélyező szakosztálya az irgalmas szeretet nevében fordul mindazokhoz, akik a Szilveszternapi ruha, cipő és egyéb természetbeni szeretetadomány akciójához hozzá tudnak s óhajtanak járulni, hogy adományait sürgősen küldjék be Karay Sándor kollégiumi igazgató ur lakására (Égyetemi internátus). Minden adományt köszönettel nyugtat az egyesület jan. 1-én megjelenő heti lapja, a Vasárnap.

— Amerikai magyarok ajándéka a magyar szegénysorsu iskolás gyermekeknek. A lonsini magyar egyetemen és egyháziak nagyobb mennyiségű pénzeget küldtek az Országos Magyar Vöröskereszt Egyesülethez abból a célból, hogy a most karácsony alkalmával, szegénysorsu gyermekek közt valláskülönbség nélkül osztassék szét. Debreczen városa e segélyből 120.000 koronát kapott s e pénz a központ rendelkezése szerint a 17 ifjúsági Vöröskereszt csoport legszegényebb tagjai közt lesz egyenlő arányban szétosztva.

Legjobb gyapjuszövetek
FELDEHM DEZSŐ
Piac-utca 67.

Kalapok, nyakkendők
legolcsóbban beszerezhetők
Werner Sándor-nál,
PIAC-UTCA 72. SZ.

Cipők
a legszebb és legjobb kivitelben készen és merték szerint kaphatók a legolcsóbb árakon
FALK
modern cipőszalonjában,
Arany János utca 54.
Speciális gummi talpas és vadász cipők!

Fegyverkezési láz Ausztriában

A bécsi arzenálból fegyvereket csempésznek Tirolba

(A Debreceni Független Ujság bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, december 20. A bécsi arzenálból ismét fegyvereket csempészték a múlt hét egyik éjjelén. Ez a fegyvercsempészség valószínűleg még nagy viharokat fog felvívni és foglalkoztatni fogja az osztrák parlamentet is. Egyelőre nem lehet tudni, hogy melyik párt fog lármázni. Ha a fegyvereket a munkások számára csempészték, úgy a polgári pártok fognak vihart csinálni, ha azonban a csempésztett fegyverek a parasztok birto-

kába kerültek, úgy a szociáldemokraták fognak lármázni.

Eddig csak azt lehetett megállapítani, hogy a múlt hét egyik éjjelén 2500 darab pisztolyt csempészték a bécsi arzenálból Tirolba. Az egyik verzió szerint a munkásorségeket akarják ezekkel a pisztolyokkal fel-fegyverezni, mások szerint azonban a csempésztett pisztolyok a hajor Orgeesch-szervezet tiroli alakulatainak birtokába jutottak.

— Meghosszabbították a kedvezményes vasúti jegyeket. Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter az 1922. évre érvényes összes szabadjegyek, kedvezményes árúberletek, valamint az egyéb kedvezményes utazásra jogosító igazolványok, nemkülönben a vasúti és közszolgálati alkalmazottak és családtagjaiknak arcképes igazolványának érvényességét 1923. január 31-éig meghosszabbította. A közszolgálati alkalmazottak családtagjainak arcképes igazolványához tartozó betétlapok, amennyiben a folyó évre még érvényes utazási szelvényeket tartalmaznak, január hó végéig szintén felhasználhatók.

— Szegény gyermekek karácsonya. A debreczeni fiu keresk. iskola Munka cserkészszapata és ifj. vöröskeresztes egyesülete újító módon ünnepelte meg az idén a karácsonyt. Ötven szegény gyermeket választottak ki, olyanokat, kiknek egyébként nem lett volna karácsonyuk. Maguk készítettek számukra játékokat — Szatmáry István fővárosi rajztanár terve szerint — maguk díszítették nekik karácsonymít s főzték a zöltes pörköltet is, melyet apró vendégeiket végül jöltartották. A vezetőtanárok dr. Márton Béla és Bajnok József főtörökve az volt, hogy minden, amit adnak, a fiúk alkotása legyen. Az ünnepélyt, melyen megjelentek a Kereskedő Társulat, az Ifj. Vöröskereszt Egyesületek és a Cserkészkerület képviselői, énekszám, Bajnok József tanár üdvözlő beszéde és egy bethlehemes játék vezette be. Ötven boldoggá tett, játékkal, édességgel, ünnepi kaláccsal megrakott gyerek szívből fakadó öröme oltotta még mélyebbre a fiúk lelkében a tudatot, hogy mindennél boldogabb öröm másokkal jót eszelekedni.

— Zita királyné anyjának pöre. Bécsből jelentik: A bécsi polgári bíróság tegnap kezdte tárgyalni Mária Antónia pármái hercegnőnek Zita királyné anyjának perét, amelyet mostoha fia ellen, Illés Bourbon pármái herceg ellen indított. A per tárgya egy huszezer aranyfrankos évi járadék, amelyet Illés herceg, mint a család vagyonának haszonélvezője köteles lett volna a hercegnő férjének végrendelete értelmében mostohaanyjának kifizetni. A hercegnő a járadék aranyfrankban való kifizetését követeli és az eddig elmaradt részeket fejében mintegy 140 millió osztrák korona kártérítést követel. A herceg ezt az összeget megfizetni nem hajlandó és azt erősíti, hogy birtokai nagyon keveset jövedelmeznek és azzal vádolja mostoha anyját, hogy Mária Imaculata és Mária Pia hercegnők halála alkalmával magához vette ékszerüket és azokat Svájcban eladta. Végül arra hivatkozik, hogy a járadékot megállapító néhai Róbert pármái herceg francia állampolgár volt, tehát legfeljebb francia frankról lehet szó, de semmiestre sem aranyfrankról. A bíróság végül is elhalasztotta a tárgyalást és arra szólította fel a feleket, hogy igyekezzenek az ügyvet békés uton elintézni.

— Kiállítás a városházán. Állandó érdeklődés nyilvánul meg a Műpártoló Egyesület képző- és iparművészeti kiállítására. A környékbeli intelligencia is jelentős számmal látogatja az tárlatot. A kiállítás délelőtt 9-től este 6 óráig megtekinthető.

— Jugoszláviában szabad a devizakereskedelem. Belgrádból jelentik: A belgrádi és zágrábi tőzsdén a mai napon minden korlátozó intézkedést megszüntetnek nyilvánítottak. Ezzel ismét szabaddá vált a devizakereskedelem. A pénzügyminiszterium tőzsdébiztosait felmentették állásuktól.

— Burger István emléke. Nyíregyházáról jelentik: A szerencsétlenül járt Burger István földbirtokos halálának tegnap volt a második évfordulója. Ez alkalmából a városi tanács tagjai Szohor Pál főjegyző vezetésével kikimentek a Kótaji-úton levő zsidó temetőbe és kisorsolt helyeztek Burger István sírjára.

— Néhai ifj. Kiss Ferenc ref. főgimnáziumi tanár emlékalapítványára újabb adakoztak: Ballay Aladár ref. lelkész Danesháza 200, Bodor Pál ref. lelkész Kokad 250, Molnár Zoltán ref. lelkész Hajduhadház 500, Lukács Aladár kereskedő Debreczen 500, Simon Péter Turkeve 2000, Simon Sándor Turkeve 2000, Simon László Turkeve 1000, Kun Szabó Gyula ref. lelkész Berkesz 100 korona. Az eddig begyűlt összeg 70517 korona, mit hálász köszönettel nyugtat a debreczeni ref. főgimnázium igazgatója.

— A köztisztviselők nyelvtanfolyamának vezetősége f. hó 17-én ülést tartott, amelyen felülvizsgálta a tanulók előmenetelét s megállapította, hogy a tanulási eredmény általában jó, a tanulók a tanfolyamot szorgalmasan látogatták és az ifjúsági tanfolyamokon különösen jó eredményt értek el: Bohus Károly, Kovács György, Trón László és Zoltán, Nedeczky Vilmos, Alács Zoltán, Varga Béla, Papp Mihály, Konez László, Oláh Klárka, Rássó Tibor, Szász Mária, Dolhag Imre és Kepes Pál. Kiket a választmány jegyzőkönyvileg is megdicséret. A nyelvtanfolyam 1922 december 21-től 1923. január 3-ig bezárólag karácsonyi szünetet tart, mely idő alatt hivatalos órák sem lesznek. A február hó 1-én kezdődő tanfolyamokra jelentkezéseket január hóban Széchenyi-utca 42. szám alatt fogadnak el. Beiratkozni lehet a német, francia és angol nyelvekre. Tandíj havonta és nyelvenként 200 kor., amihez a téli hónapokon havi 10 kg. fa, mint fűtési illeték járul.

— Rendőri hírek. Berger Armin fegyverkereső lakos útutazóban volt Debreczenen és a vasúti váróteremben ellopták aranyláncát tulajdostól órájával együtt. — Szilágyi Lajos Kétmalom-utca 13. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy lovára terített juhászbundáját ismeretlen tettes ellopta. — A Rákóczi-utcai piacon Faragó Istvánné piaci árústól tőh kendőjét lopták el.

— Talált tárgyak. A Horváth-féle téglagyár mellett egy kukorica csutka kup alá rejtve rengeteg fehérneműt találtak, amelyek valószínűleg lopásból származnak. A tárgyak megtekinthetők és igazolt tulajdonosa átveheti dr. Csige Sándor rendőrfelügyelő szobájában (Rendőrségi épület, földszint, 29. sz.).

— Hirdetmény. A magyarországi faértékesítő hivatal megkeresése folytán értesitem a város közönségét, hogy a fa és faszén készletekben beállott változásokat kitüntetni hivott forgalmi jegyzék-nyomatvány, továbbá az 1922. évi december hó 31-én még meglévő fa és faszén készletek bejelentéséhez szükséges bejelentőlap hivatalomhoz megérkezett s azokat az érdekelteknek a polgármesteri titkári hivatalban (Városháza, emelet 4. sz. szoba) díjtalanul rendelkezésre bocsátom. Csóka Sámuel polgármester.-h.

— Uri dívat szabóság, frack, szmoking, szakett öltönyöket jutányosan készítenk. Alakításokat elfogadok. — Szeptanov, Darabos-utca 44.

— Szorulásoknál és székrekedéseknél a Hunyadi János keserűviz kitünő szolgálatot fog tenni Önnek. Rendes adag reggeli előtt egy vizespohárral langyosra felmelegítve.

— Ma, csütörtökön délután fél három órákor vagyonmentő árverés az Aranyszínházban. (A Bika-mozgó volt helyisége.)

— Karácsonyi ajándékok a Remény vagyonmentőben, Piac-utca 85. állandó eladás.

— Karácsonyi ajándékok, kalapok, uri dívatárak legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac 43.

— Központi kelmekestő Varga-utca 1. Fest szőrmét, bőrkabátot, bőrkezytűt.

— Mindenkit érdekel! A közlegő ünnepekre reklám árón készítenk fénykép felvételeket és nagyításokat a legjobb kivitelben. Szíveskedjék kirakatokat megtekinteni. Berzéki műterme, Piac-utca 38. Főposta mellett.

— Illatos mosdószappanok csak Franknál olcsó és jó. Csapó-u. 11.

— Harisnyakülönlegességek minden cipőszámban, meglepő olcsón. Lantos csipkeáruház, Kossuth-utca 4.

— Izzelje meg Albert konyháját, olcsó és kitünő. Ez már igen!

— Művészi fényképek, levelezőlapok, utlevélképek rövid idő alatt Varga fényképésznél, Piac-utca 43. szám alatt készülnék.

— Mindenki csodálkozva beszél a Havas harisnyaház olcsó áráiról. Jemper selymek minden szíben érkeztek.

— Három fogásból álló kitünő menü ebéd 120 korona, két fogásos vacsora kórtellel és tészta 120, egy zóna adag délelőtti, délbe és este 45 kor., 1 liter pompás erző bor 120 korona. 1 pohár részvényi udvari sör 34 kor. Előzékeny, pontos kiszolgálás biztosítva. A kártyajátékokra az engedélyt megkaptam, a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel Albert Belvárosi éttermei és kávéház tulajdonos, Debreczen szab. kir. város székházának szuterinjében, Bejárat a Városház-utcából.

Debreczen Belvárosi Takarékpénztár r. t. Igazgatója, felügyelőbizottsága és tisztikara őszinte fájdalommal tudatja, hogy

Végh Gyula ur

az intézet alapításától kezdve igazgatósági tagja 1922 dec. 19-én elhalálozott.

Intézet alapítása és fejlesztése körül maradandó érdemeket szerzett. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

SPORT

Karácsonykor lesz a kupadöntő

A kerületi intézőbizottság ma délutáni ülésén a DTE és a DVSC vezetősége bejelentette, hogy az elmaradt kerületi kupadöntő mérkőzést karácsony első napján hétfőn délután fél 2 órai kezdettel a vasutas sporttelepen lejátszák. Mindkét egyesület erősen ambicionálja a Magyar Kupa osztályozójába való bekerülést és így a Jézuska érdekes sporteseményt hoz karácsonyra a futballsport híveinek.

BOSZNYAY I. ÉS TÁRSA cégnél

Kossuth-utca 5. szám.

1922 december 2-től 1923 január 6-ig tartó

nagy karácsonyi és újévi vásár.

Külön occasió osztály!!

Óriási választék. Rendkívüli olcsó árak.

Kérjük kirakatainkat figyelemmel kísélni!

Szakosztályi ülés. A DTE football-szakosztálya csütörtök este 8 órakor a Bika-szálloda félemlert, 18. sz. alatt levő klubhelyiségében szakosztályi ülést tart, amelyre a tagok és az I. csapatbeli játékosok feltétlenül megjelenését kéri az elnökség.

Milyen lesz a tavaszi footballezőn. A kerület intézőbizottsága ma délutáni ülésén foglalkozott a tavaszi footballezőn előkészítésével. Az intézőbizottság a jelölt egyesületi intézőkkel megállapodott abban, hogy a tavaszi bajnoki szezon március 18-án kezd meg a kerület. A bajnokságra vonatkozó sorsolásokat a jövő év január 14-én fogja megjelteni az intézőbizottság. Érdekesnek ígérkezik a tavaszi válogatott program is, a mennyiben tavasszal három válogatott mérkőzés kerül eldöntésre. És pedig április 22-én Középmagyarország ellen Debreczenben, július 1-én Északmagyarország ellen Miskolcon, azonkívül küzd válogatott csapatunk Dél és Nyugat mérkőzés győztese ellen, amely mérkőzés színhelye még bizonytalan. Május 31-én Debreczenben középiskolai tornaverseny lesz, amikor Hajdumegye válogatott csapata Szabolcsmegye válogatottjait ellen fog küzdeni. — Szóba került az intézőbizottság előtt a tavaszi ünnepek felosztása is. Mivel Pünkösdkor a DKASE minden valószínűség szerint kiírja az ezüstlapda mérkőzéseket, amelynek résztvevői a legjobb footbalt játszó budapesti Vasasok, azonkívül a rendező DKASE és a DTE, DVSC csapatai lesznek. Husvétkor valószínűleg a DMTK és DEAC fogják ünnepi mérkőzéseket lebonyolítani. Ilyenformán élvezetes és szép programra van tavasszal kilátása a sportkedvelő közönségnek.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: *Babavásár*, C) bérlet.
PÉNTEK: *Babavásár*, D) bérlet.

A színházi iroda hírei
Kovács Terus játssza esténként legújabb nagyszerű szerepét a *Babavásárban*, osztatlan tetszésnyilvánításokkal kísért játéka, Ungerrel és Markovicsal nagyszerűen összevágó jelenetei, frappirozzák az egész közönséget.

Szombat délutánra okvetlen váltsa meg jegyét a mulatságos *Artatlan Don Juan* előadására. Szigeti a címszerepben halálra fogja kacagtatni a publikumot. A nagy érdeklődésre való tekintettel célszerű még ma jegyekről gondoskodni!

Vigszínházmozgó: **Hindu siremlék.** Új példány! **Joe May** világhírű remekműve egy előadásban, kamarazenével! Előadások pontosan 5 és 8 órakor.

Jön: **Orleáni szűz! Vanina!**
Lóth Il főszereplésével az *Elopott dicsőség* című dráma, berlini film ma, utoljára az Apollóban.

Olaf Fönn, a világhírű dán színész főszereplésével az *Apák büne* című hat felvonásos dráma és *Mary Prevost* főszereplésével a *Napsugárka* című 5 felvonásos vígjáték holnap az Apollóban.

Ut a boldogság felé! Jegyek válthatók az Apollóban.
Ut a boldogság felé. Ezt a világhírű filmét közvetlen budapesti nagy sikere után december 25-én mutatja be az Apolló. Jegyelővétel.

Egy letűnt nemzedék tragédiája megdöbbentő hűséggel káprázatos rendezésben játszódnak le előttünk *„Ha a hálványok rombadölnék”* c. filmben.

NYILTTÉR*

Értesítem

a n. b. vevőközönséget, hogy Piac-utca 70. szám alatt levő Herskovics József úr üzletét az összes könlvőségekkel együtt átvetttem. Egyben felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket három napon belül nálam írásban jelentsék be, mert ezen idő elteltével a jelentkezők igényei figyelembe nem vétetnek. Könlvőségek csakis kezeimhez fizethetők, vagy címre postán küldendők.

Grósz Ignác,
Piac-u. 70.
* E rovattal közlőtekért nem vállal felelősséget a Szach.

— Weininger Nem és jellem c. műve új kiadásban megjelent. Kapható: Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. sz.
— A Bajadér, Kálván Imre legújabb operettje 2 füzetben megjelent. Ára: 1150 K. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. zeneműkereskedésében, Piac-u. 34.

Ruhaszövetek
695 koronától.

Vásznak
360 koronától.

Fehérműek
női és férfi
960 koronától.

Harisnyák
145 koronától.

Schön Arthurnál,
Csapó-utca 4. sz.
Csak karácsonyig!

Tearum,
likőrök, eognac, gyümölcs-pálinkafélék legelőcsöbben

legjobb minőségben a **Szilágysági**
szeszital kereskedés kicsinyben osztályán (Csapó-u. 7.) szerzhető be.
Eladás nagyban és kicsinyben.

A Royal-étterem
kóser vendéglője megnyilt.

Elsőrangú ételek és italok. Szolid és figyelmes kiszolgálás.

Esküvői és egyéb családi vagy társas ünnepek szervezése.

ADLERMIKLÓS
vendéglős.

Hasznos ajándékok **KARÁCSONY**
legkedvesebb meglepetései **KARDOS LÁSZLÓ**
vászon, kelengye és fehérmű üzletében és kirakataiban Debreczen — Róssuth-u. 9.

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS.
Megbízható árak. Határozott árak.
Alapítva 1931. évben.

!!! Sok pénzt!!!
takarít meg, ha következő cikkekre van szüksége, **lehel vásároljon Brüll Ernő** divatházában Piac-u. 29. (Városházával szemben. Kís Debreczen alatt.)

1 mtr 120 cm. gyapju chewlolt minden színben	1950 K.
1 mtr 140 cm. divat csikos gyapju ujdonság	2950 "
1 mtr kombiné és alsósoknya volán	450 "
1 mtr dupla széles függöny- és ágylátó (Línón)	1390 "
1 mtr angol férfiruha divat kelmék	1250 "
1 mtr dupla széles Schottis szövetek	2950 "
1 mtr cerna creász vászon	700 "
1 mtr 140 cm. széles sima posztó (reklám)	950 "
1 mtr angol ing zefir csikos és mintás	650 "
1 mtr sima divat flanellek I-a minőség	650 "
1 mtr virágos damaszt grádl ágyhuzatra	910 "
1 drb férfi vászon zselkendő	190 "
1 drb gyönyörű scháli kendő	2250 "
1 mtr doublé férfi és női kabát kelme	3900 "
1 drb lenn szakajtó kockás kendő	398 "
1 mtr fekete és sötétkék gyapju kamarn	4800 "
1 mtr angol charge férfi és női kabathéles	1500 "
1 drb 3 és fél mtr hosszú selyem fényol himzett	1880 "
1 drb baizst kombiné bugyi himzett	1690 "
1 drb férfi hnom hosszú háló ing	2500 "
1 drb himzett schiffon lebben	380 "
1 drb schiffon bugyogó himzett és esukott	790 "

Tökmagot, kendermagot és lucernamagot
minden mennyiségben veszek **Goldstein Nándor**
terménykereskedő
Debreczen, Arany János-u. 2.
Telefon 10-07.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete
az ünnepek előtti héten dusan felszerelt raktárát ajánlja a vásárló közönség figyelmébe.

1 kg. Vajas teasütemény 560 K.

1 kg. Kocka cukor . K	460.—	1 kg. Borsó, 1/2-es . . . K	240.—
1 " Kristály cukor . . .	440.—	1 " Házi szappan . . .	500.—
1 " Franck kávé . . .	540.—	1 l. Badacsonyi Siller Ó . . .	140.—
1 " Nyers kávé . . .	1240.—	1 " " tehér Ó . . .	140.—
1 " Gyümölcsiz . . .	380.—	1 üveg Tea rum . . .	770.—
1 " Rizs	244.—	1 kg. Boszniai szilva . . .	320.—
1 " Lencse	130.—	1 " Hagyma	65.—
1 " Bab, fehér	100.—	1 " Burgonya	24.—

Karácsonyi diszekben, cukorkákban, sajtokban, csemegeárukban, likőrökben óriási választék.

LEGJOBBAN VÁSÁROLHAT
VARGA ARNOLD-nál
BUDAPEST HARISNYA, KÖTÖTT, SZÖVÖTTÁRU KÖLÖNLEGESSÉGEKET **BUDAPEST**
 IV., Kossuth Lajos-u. 11. **KARÁCSONYRA.** IV., Kossuth Lajos-u. 11.

Tekintse meg kirakataimat.
HÖLGYEK ÖRÖME
 szép fehérenemű
KARÁCSONYRA.
 Kiváló minőség, kivitel és izlés jellemzik
KARDOS LÁSZLÓ
 dus választéku raktárát
 Debrecen, Kossuth-u. 9.
 Alapítva 1831. évben

Saját készítményű
bőröndök,
ridikülők és
bőrtárcák
 gyári árban kaphatók
FEUERMANN bőrdandárnél,
PIAC-UTCA 44. SZÁM.

Karácsonyi ajándéknak
 legalkalmasabb
csinos és olcsó ékszerek
BRÓDI MIKLÓS ékszerészénél
 Vágt István művezető
 szerezheti be **Piac-utca 73.**

Alma, makói foghagyma
OLCSÓ ÁRON
PACZELTNÉL kapható.
VISZONT ELADÁSRA IS,

Legszébb cigányzene a
Gambrinusban!!
Rácz János
és Napoleon
 hegedű és esellóművészek 11
 tagu zenekarukkal játszanak.

Illatszerek,
szappanok,
manikűr- és
fésűkészletek
 legszebb
választékban.
DR. REX
DROGUERIA
 Debrecen, Városház-épület.

Mészárosok és hentesek figyelmébe!
 Eredeti **F. Dick**-féle
KÉSEK és **ACÉLOK**
Bakos vaskereskedőnél.
 Telefon 620, Csapó-u. 88.

Legelőszertűbb
karácsonyi ajándék
 gyermekeknek
 Lombfűrészeti **300 - K-tól**
 szerszámkészletek
Széchenyi-utca 2.
Bészler Lajosnál.

Legszébb karácsonyi
 ajándék egy prima
zsebóra
 Omega. Doxa. Longines.
 Inga órák minden butor színben.
 Divatos ékszerek, leggyűrűk
 — legolcsóbban kaphatók —
BLATTNER BÉLA
 órák és ékszerészénél, Kossuth-u. 4.
 Arany, ezüst beváltás!

Legolcsóbban
fest, tisztít
WEISZ ruhafestő.
Arany János-utca 9. sz.
Fiók Széchenyi-utca 38.
 Gyász esetén 24 óra alatt.

Mindennemű óra- és
ékszerjavításokat
 gyorsan és pontosan, jótállással
Jutányos Áron készít
WERTHEIMER
 órák, Hatvan-u. 71.

Vízvezeték, fűrdőszoba beren-
 dezési, csatornázási
 és ciosett-berendezési munkákat
 s minden e szakmába vágó ja-
 vitásokat szakszerűen, a napl
 áron vállalok. — Ugyintén
 fűrdőkádak, mosdók angol-
 ciosettek, gázkályhák raktáron.
Máthéi János
 Csapó-u. 24. — Telefon 321.

Feldheim Sándor ékszerkészítő és vésnök
 PIAC-U. 19., az udvarban.
 Ajánlja magát mindennemű arany-, ezüst, ékszer-
 áruk elkészítésére, átalakítására. — Javításokat
 legjobb kivitelben gyorsan eszközöl.
Monogramok és névvésések.
MESLEPŐ OLCSÓ ÁRAK.

Tóth Gyula vasnagylekerkedése Debreczen,
 (Városház sarok). Telefon 29.
 Rudvasz, fekete és horgonyozott vaslemezek minden
 méretben. Zománcozott lemezedények nagyválasztékban
 kaphatók. — Viszonyeladónak megfelelő árendmény.
Lópor- és vadászati cikkek nagyraktára.
Hasznos karácsonyi és ujévi ajándékok.

Karácsonyra, ujévre
 képeretezés szakszerű készítése
 dus válaasztéku keretlecekből
GYORSAN ÉS PONTOSAN.
 Ovál- és körkeretek, Gobelin fényképek és kézi-
 munkákhoz nagyválasztékban. — Legalkalmasabb
 ajándéktárgyak üveg-, porcellán- és disznú árukból
BLATTNER GYULA cégnél **DEBRECZEN,**
 Telefon 468, (Royal szállodával szemben) Alapítási év 1801.

Fontos érdeke, hogy felkeresse **Kövér és Róth**
 (Csapó-u. 37.) **Divatruházát,**
 hol vásznat, kanavászt, női- és férfi fehéreneműt, női- és férfi
 :: :: szöveteket és kötött árut legolcsóbban szerezhethet be. :: ::

Téli bélelt
bőr- és szövetkeztük
 óriási választékban
Schön Sándor keztük-, kötszer- és or-
 vosi műszertárban
 Debrecen. Piac-utca 14 sz., Csapó-utca sarok.

Nem hirdetés utján, hanem személyesen győződjön meg, hogy
Szabó és Zengevald
 rőtös- és rövidáruüzletében, **Szent Anna-utca 3. sz.,**
szükségletét legolcsóbban szerezhetheti be.
Karácsonyra és ujévre
 az alkalmi áruk eladása megkezdődött.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 korona, minden további szó
 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további szó
 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL
ELADÁS

Bőrgarnitúrák,
 hencserek, matracok,
 Sőberli-ágyak eladó. —
 Szántó kárpitosnál, Zugó-
 utca. Telefon. Tanulók
 felvétetnek.

Tűzifa
 állandóan kapható
Dorongfa is van
Dömök Jenő
 :: fakereskedőnél ::
Veres-u. 22.
TELEFON 708. sz.

Ebedick,
 hálók, butorok legolcsóbb-
 ban beszerezhetők Piac-
 utca 83., az udvarban.

Egy vagon
sárgarépa
 eladó.
 Cím a kladóhivatalban.

Hencserek,
 plüs diványok, matra-
 cok készen kaphatók
 Debreczenszky kárpitos-
 nál, Halköz 8.

Tűzifa-telep
 berendezéssel olcsón át-
 adó. Erdődy, Wesse-
 lényi tér 2.

Aranyat,
 ezüstöt, briliánsat, zá-
 logcédulát vesz legma-
 gasabb napi áron Steiner
 Mihály, Hatvan-utca 2.
 szám, 1. emelet.

KERESLET

Zongora-
hangolást,
 javítást, hosszú zong-
 orák rövidítését
 elvállalja
Liska,
Bethlen-u. 27.

Zongora-
hangolást,
 csatornázást szakszerűen
 készít Gyenes, Miklós-
 utca 29. Telefon 937.
Olcsó
 zongoragyakorlás. Cím
 a kiadóban

Gareon
 uriember Főér közelé-
 ben elegánsan butorozott
 utcai szobát keres, ter-
 mézetbeni fizetésért. —
 Cím a kiadóban.

Utcai
 butorozott szoba elő-
 szobával, konyhabasz-
 nálattal kiadó. Miklós-
 utca 55.

Zongora-
hangolást
 elvállalok, O I A h
Imre zongora-
 hangoló. Hivásra
 vidékre is megyek.
 Előjegyzéseket el-
 fogadok. Piac-u.
 68. sz. I. e. Telefon 662.

VEGYES

Képeretezés
 fénykép, kezimunka, lár-
 cza, olajfestmény és ovál-
 képek nagy választék-
 ban, Koncznál, Egyház-
 tér. Olcsó árak.

Vízvezeték.
 csatornázást szakszerűen
 készít Gyenes, Miklós-
 utca 29. Telefon 937.

Olcsó
 zongoragyakorlás. Cím
 a kiadóban